

Dosarul nr. 3ra-808/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V. Lastavețchi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

DECIZIE

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Nina Vascan
Victor Burduh
Sveatoslav Moldovan

examinând recursurile depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și Cucta Andrei,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cucta Andrei împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, intervenient accesoriu Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea stabilirii pensiei pentru vechimea în muncă și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins cererile de apel depuse de către Cucta Andrei și Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 25 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

c o n s t a t ă :

La 27 noiembrie 2017 Cucta Andrei, reprezentat de avocatul Culeac-Reul Natalia în baza mandatului seria MA nr. 1130720 din 06 octombrie 2017, a depus cerere de chemare în judecată, cu concretizările ulterioare, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea stabilirii pensiei pentru vechimea în muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că Cucta Andrei a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne începând cu 02 februarie 1996 - până la 20 iunie 2017.

Prin ordinul nr. 248 ef. din 13 iunie 2017 al Inspectoratului General al Poliției, în temeiul art. 38 alin. (1) lit. c) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016, au fost încetate raporturile de serviciu cu Cucta Andrei în legătură cu acumularea vechimii în muncă, cu dreptul de a primi pensie pe linia MAI, cu achitarea compensației bănești pentru concediile de odihnă anuale neutilizate și a indemnizației unice în conformitate cu art. 49 alin. (2) din Legea nr. 288 din 16 decembrie 2016, de la 20 iunie 2017.

Vechimea calendaristică în serviciul a lui Cucta Andrei în cadrul organelor afacerilor interne la data concedierii – 20 iunie 2017, din funcția de ofițer de patrulare al Companiei escortă și misiuni speciale a Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției (ultimul grad special deținut a fost de comisar, reconfirmat în urma statelor de personal prin ordinul MAI nr. 147 din 25 mai 2017), a constituit 21 de ani, 04 luni și 18 zile.

Prin ordinul nr. 109 ef. din 14 februarie 2014 al Inspectoratului General al Poliției, în temeiul art. 76 lit. g) din Codul muncii și art. 45 din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, a fost suspendat contractul individul de muncă încheiat cu Cucta Andrei în baza demersului Procuraturii Anticorupție nr. 400 din 24 ianuarie 2014 privind suspendarea provizorie din funcție a unor angajați ai INP al IGP, din motiv că la 28 ianuarie 2014 a fost finalizată urmărirea pe cauza penală nr. 2013978223, cu remiterea acesteia în adresa Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău pentru examinare în fond, până la primirea deciziei definitive pe caz.

În calculul vechimii în serviciu a lui Cucta Andrei pentru stabilirea pensiei se include perioada îndeplinirii serviciului militar, calculându-se 1:1, conform prevederilor art. 18 lit. b) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993, de la 28 decembrie 1989 – până la 25 noiembrie 1991, în total 01 ani, 10 luni și 27 de zile, fapt confirmat prin certificatul nr. INP/3028 din 22 iunie 2017 eliberat de Inspectoratul Național de Patrulare și duplicatul livretului militar HO nr. 5911014 din 12 octombrie 1994 eliberat de SAM a raionului Căușeni.

Potrivit informațiilor gestionate de Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a lui Cucta Andrei, pentru stabilirea pensiei conform art. 13 lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993 și Legii privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016, la data de 20 iunie 2017 a constituit 23 de ani, 03 luni și 15 zile, inclusiv cu perioada suspendării, fapt confirmat prin certificatul eliberat de Inspectoratul Național de Patrulare nr. 3028 din 22 august 2017 și prin ordinul Inspectoratului General al Poliției nr. 248 ef din 13 iunie 2017.

La 07 iulie 2017 Cucta Andrei s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu cerere, solicitând să i se stabilească pensia pentru vechimea în muncă, la care a anexat copia buletinului de identitate, carnetul de muncă, livretul militar, extrasul ordinului nr. 248 ef. din 13 iunie 2017 al Inspectoratului General al Poliției, calculul vechimii în muncă.

Prin decizia nr. 24 din 12 august 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, cererea lui Cucta Andrei a fost respinsă din motivul lipsei vechimii necesare în serviciu.

În decizia contestată Casa Națională de Asigurări Sociale s-a referit la faptul că potrivit certificatului nr. INP/3028 din 22 iunie 2017 eliberat de Inspectoratul Național de Patrulare se confirmă faptul că vechimea în muncă la data eliberării din serviciu - 20 iunie 2017, a constituit 23 de ani, 3 luni și 15 zile.

În vechimea în muncă a fost inclusă și perioada în care a fost suspendat contractul individual de muncă a lui Cucta Adrian în baza ordinului IGP nr. 109 ef. din 14 februarie 2014.

Din cauza că în perioada 14 februarie 2014 - până la 20 iunie 2017 contractul individual de muncă a fost suspendat, temei legal de a include în vechimea în muncă a perioadei menționate, nu s-a stabilit, deoarece conform art. 18 lit. a) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, în vechimea în muncă se include „serviciul în organele afacerilor interne”, fapt ce

presupune activitatea reală în funcția deținută, iar conform art. 75 alin. (2) din Codul muncii, suspendarea contractului individual de muncă presupune suspendarea prestării muncii de către salariat și a plății drepturilor salariale (salariu, sporuri, alte plăți) de către angajator.

La 03 octombrie 2017 Cucta Andrei a luat cunoștință de actul administrativ contestat.

La 16 octombrie 2017 Cucta Andrei s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu cerere prealabilă, solicitând anularea deciziei nr. 24 din 12 august 2017 și examinarea documentelor prezentate întru confirmarea și stabilirea pensiei în temeiul Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993.

Prin răspunsul nr. C-1913/17 din 09 noiembrie 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, cererea prealabilă depusă de Cucta Andrei a fost respinsă ca neîntemeiată.

Consideră Cucta Andrei reprezentat de avocatul Culeac-Reul Natalia că Casa Națională de Asigurări Sociale i-a refuzat stabilirea pensiei contrar prevederilor art. 1, art. 10 alin. (1), art. 13 lit. a), art. 18 lit. a), art. 48, art. 49 și art. 50 alin. (1) lit. b) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993, art. 38 alin. (1) lit. c), art. 49 alin. (2) și art. 68 din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016 și art. 75 alin. (3) din Codul muncii, încălcându-i în așa mod dreptul la pensie și la un trai decent prevăzut de lege.

A cerut Cucta Andrei reprezentat de avocatul Culeac-Reul Natalia admiterea acțiunii, anularea deciziei nr. 24 din 12 august 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale privind refuzul în stabilirea pensiei; obligarea părții să-i stabilească pensia din momentul solicitării în temeiul Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993 și a Legii privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016; încasarea sumei de 30.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat în legătură cu refuzul confirmării și stabilirii pensiei, precum și 4.000 de lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 25 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă în parte și s-a anulat decizia nr. 24 din 12 august 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale privind refuzul în stabilirea pensiei.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească și să achite lui Cucta Andrei pensia pentru vechimea în muncă din momentul solicitării ei din 07 august 2017, în temeiul Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993.

S-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Cucta Andrei suma de 4.000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins cererile de apel depuse de către Cucta Andrei și Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 25 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Instanțele de judecată au motivat soluțiile referindu-se la prevederile art. 44 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993 și pct. 4 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor

militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, că la cererea de stabilire a pensiei pentru vechimea în muncă se anexează certificatul despre întreținerea bănească pentru ultimele 12 luni calendaristice de activitate precedente concedierii.

Ultimele 12 luni calendaristice de activitate precedente concedierii lui Cucta Andrei cuprind perioada anului 2012 – 2013, fapt ce se conține în certificatele prezentate de către reclamant (f.d. 18, 19, vol. I) și Casa Națională de Asigurări Sociale urma să i-a în considerare anume perioada reflectată în aceste certificate.

Cucta Andrei a fost în imposibilitate să prezinte un certificat despre întreținerea bănească pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii, în care să fie indicată perioada anului iunie 2016 – iunie 2017, deoarece în acest interval de timp raporturile de muncă între Inspectoratul General al Poliției și Cucta Andrei au fost suspendate, iar ultimul nu a beneficiat de careva drepturi salariale.

Mai mult ca atât, în temeiul ordinului nr. 248 ef. din 13 iunie 2017 al Inspectoratului General al Poliției, lui Cucta Andrei i-a fost achitată indemnizația unică pentru perioada suspendării din serviciu, iar încetarea raporturilor de muncă a fost motivată de către angajator anume prin faptul întrunirii de către reclamant a vechimii în muncă necesară pensionării - 23 de ani 03 luni și 15 zile, în care a intrat inclusiv și perioada suspendării relațiilor de muncă, circumstanță confirmată prin certificatul nr. 3028 din 22 august 2017 eliberat de Inspectoratul Național de Patrulare a IGP.

Conform art. 75 alin. (2) din Codul muncii, suspendarea contractului individual de muncă presupune suspendarea prestării muncii de către salariat și a plății drepturilor salariale (salariu, sporuri, alte plăți) de către angajator.

Conform art. 76 lit. g) din Codul muncii, contractul individual de muncă se suspendă în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de trimitere în instanța de judecată a dosarului penal privind comiterea de către salariat a unei infracțiuni incompatibile cu munca prestată, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

La 21 mai 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei instanței de apel, iar la 28 mai 2019 a prezentat partea motivată a recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 25 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei decizii noi de respingerea a acțiunii.

În susținerea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, în special a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

A indicat că este eronată concluzia instanțelor de judecată că perioada de la 14 februarie 2014 – până la 20 iunie 2017 (3 ani și 4 luni), în care Cucta Andrei a fost suspendat din funcție, urmează a fi asimilată ca fiind activitate în muncă pasibilă de a fi inclusă la vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei, or, prin analogie conform art. 114 alin. (2) lit. d) din Codul muncii, perioada suspendării contractului individual de muncă în temeiul art. 76 lit. g) din Codul muncii, nu se include nici la calcularea vechimii în muncă, care dă dreptul la concediu de odihnă anual.

Perioada de suspendare a lui Cucta Andrei din funcție nu se raportează nici la art. 18 lit. f) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, adică alte perioade de activitate prevăzute de legislația în vigoare pasibile includerii în vechimea în muncă, precum ar fi concediile sociale

– concediul de maternitate, concediul pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, perioade expres prevăzute de lege.

Dreptul la pensie a lui Cucta Andrei va putea fi reexaminat doar în situația în care cauza penală nr. 2013978223 intentată în privința acestuia (și altor persoane) se va finaliza în favoarea sa.

În cazul achitării lui Cucta Andrei în cauza penală, acesta în temeiul art. 15 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, va putea să pretindă la restabilirea în funcție, de la data suspendării și achitării salariului pentru toată perioada de suspendare, inclusiv la stabilirea și calcularea pensiei.

Cucta Andrei a prezentat certificatul privind solda bănească nr. 15/1-C-117/17 din 19 iunie 2017, în care a fost indicat salariul pentru perioada decembrie 2012 - martie 2013, și certificatul despre întreținerea bănească nr. 47 din 21 iunie 2017 eliberat de Inspectoratul Național de Patrulare al IGP, în care s-a indicat salariul pentru perioada martie – decembrie 2013, însă acestea nu pot sta la baza calculării pensiei, deoarece vin în contradicție cu pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, adică nu reprezintă întreținerea bănească a intimatului primită în ultimul an de serviciu, la caz perioada iunie 2016 – iunie 2017, în care a fost suspendat din funcție și nu a beneficiat de nicio remunerație.

La 20 iunie 2019, Cucta Andrei reprezentat de avocatul Culeac-Reul Natalia a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 25 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea respingerii pretenției privind repararea prejudiciului moral, cu emiterea în această parte a unei decizii noi de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului Cucta Andrei a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material ce se referă la repararea prejudiciului moral.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Copia deciziei din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale și a lui Cucta Andrei, fără a fi indicată data expedierii (f.d. 24, vol. II).

Cererile de recurs au fost depuse la 21 mai 2019 și respectiv la 20 iunie 2019, adică în termenul prevăzut de lege.

La 31 mai 2019 și la 02 iulie 2019 în adresa lui Cucta Andrei, Casei Naționale de Asigurări Sociale și Inspectoratului General al Poliției au fost expediate copiile recursurilor depuse de către Casa Națională de Asigurări Sociale și Cucta Andrei, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor.

La 08 iulie 2019 și ulterior la 02 septembrie 2019 Cucta Andrei reprezentat de avocatul Culeac-Reul Natalia a depus referință, solicitând să fie declarat inadmisibil recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, indicând că argumentele recursului nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

De asemenea, intimatul în referință a făcut referire la jurisprudența Curții Supreme de Justiție că pe o cauză similară, și anume în cauza de contencios administrativ nr. 3ra-621/19, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Șoimu Victor împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea stabilirii și achitării pensiei, Curtea Supremă de Justiția prin încheierea din 22 mai 2019 a declarat inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău (prin care s-a menținut hotărârea din 19 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost admisă acțiunea lui Șoimu Victor și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească și să achite lui Șoimu Victor pensia în temeiul Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Conform art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

În această consecvență, în speță, instanța de recurs urmează să se conducă de împuternicirile de care a fost investită prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018.

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa integral decizia instanței de apel, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

Din materialele cauzei rezultă că Cucta Andrei în baza ordinului ȘRSP nr. 46 din 02 februarie 1996 a fost angajat în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne (f.d. 27, vol. I).

Prin ordinul nr. 109 ef din 14 februarie 2014 al Inspectoratului General al Poliției, a fost suspendat contractul individual de muncă încheiat cu Cucta Andrei în baza demersului Procuraturii Anticorupție nr. 400 din 24 ianuarie 2014 privind suspendarea provizorie din funcție a unor angajați ai INP al IGP, până la primirea deciziei definitive pe caz (f.d. 29, vol. I).

Prin ordinul nr. 248 ef. din 13 iunie 2017 al Inspectoratului General al Poliției, în temeiul art. 38 alin. (1) lit. c) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016, au fost încetate raporturile de serviciu cu Cucta Andrei în legătură cu acumularea vechimii în muncă, cu dreptul de a primi pensie pe linia MAI, cu achitarea compensației bănești pentru concediile de odihnă anuale neutilizate și a indemnizației unice conform art. 49 alin. (2) din Legea nr. 288 din 16 decembrie 2016, de la 20 iunie 2017 (f.d. 28, vol. I).

Prin certificatul nr. INP/3028 din 22 iunie 2017 al Inspectoratului Național de Patrulare, s-a confirmat faptul că Cucta Andrei a îndeplinit serviciul neîntrerupt în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne în perioada de la 02 februarie 1996 – până la 20 iunie 2017.

Vechimea calendaristică în serviciu a lui Cucta Andrei în cadrul MAI, la data concedierii din funcția de ofițer de patrulare al Companiei escortă și misiuni speciale a INP al IGP (ultimul grad special deținut fiind de comisar reconfirmat în urma modificărilor statelor de personal prin ordinul MAI nr. 147 din 25 mai 2017) a constituit: 21 de ani, 04 luni și 18 zile (f.d. 27, vol. I).

În calculul vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei s-a inclus perioada îndeplinirii serviciului militar, calculându-se 1:1, conform prevederilor art. 18 lit. b) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, de la 28 decembrie 1989 – până la 25 noiembrie 1991, în total 01 ani, 10 luni și 27 de zile, temei servind duplicatul livretului militar HO nr. 5911014 din 12 octombrie 1994 de SAM raionul Căușeni.

Potrivit informațiilor gestionate de Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a lui Cucta Andrei pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art. 13 lit. a) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, la data de 20 iunie 2017, a constituit 23 de ani, 03 luni și 15 zile, inclusiv cu perioada suspendării.

La 07 iulie 2017 Cucta Andrei s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu cerere, solicitând să i se stabilească pensia pentru vechimea în muncă (f.d. 30, 89, vol. I).

Prin decizia nr. 24 din 12 august 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, cererea lui Cucta Andrei a fost respinsă pe motivul lipsei vechimii necesare în serviciu (f.d. 15-16, vol. I).

Casa Națională de Asigurări Sociale în actul administrativ contestat a menționat că conform certificatului nr. INP/3028 din 22 iunie 2017 eliberat de Inspectoratul Național de Patrulare se confirmă că vechimea în muncă a lui Cucta Andrei la data eliberării din serviciu - 20 iunie 2017, a constituit 23 de ani, 3 luni și 15 zile.

În vechimea în muncă a fost inclusă perioada în care a fost suspendat contractul individual de muncă a lui Cucta Andrei în baza ordinului IGP nr. 109 ef. din 14 februarie 2014.

Din cauza că în perioada 14 februarie 2014 - până la 20 iunie 2017, contractul individual de muncă a fost suspendat, temei legal de a include în vechimea în muncă a

perioadei menționate, nu s-a stabilit, deoarece conform art. 18 lit. a) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, în vechimea în muncă se include „serviciul în organele afacerilor interne”, fapt ce presupune activitatea reală în funcția deținută, iar conform art. 75 alin. (2) din Codul muncii, suspendarea contractului individual de muncă presupune suspendarea prestării muncii de către salariat și a plății drepturilor salariale (salariu, sporuri, alte plăți) de către angajator.

Prima instanță și instanța de apel pripit au concluzionat despre necesitatea obligării Casei Naționale de Asigurări Sociale să stabilească și să achite lui Cucta Andrei pensia pentru limita de vârstă din motiv că acesta întrunește o vechime în muncă necesară pensionării de 23 de ani 03 luni și 15 zile, în care a fost inclusă și perioada suspendării relațiilor de muncă (14 februarie 2014 - până la 20 iunie 2017).

Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au verificat la ce etapă de examinare se află cauza penală nr. 2013978223 intentată în privința lui Cucta Andrei și altor persoane, dacă a fost emisă o sentință irevocabilă în această cauză penală și dacă a fost reluată activitatea de muncă de către Cucta Andrei după finalizarea cauzei penale.

Mai mult ca atât, reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale – Taran Alexandru în cererea de apel motivată a indicat că cauza penală menționată la moment nu are o finalitate, fiind în derulare (f.d. 206, vol. I).

În ședința de judecată a instanței de apel avocatul lui Cucta Andrei - Culeac-Reul Natalia a declarat că nu dispune de informații ce se referă la cauza penală și nici clientul nu i-a comunicat nimic despre acest fapt (f.d. 5, vol. II).

Conform art. 15 alin. (1) și (2) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, timpul aflării ilegale sub arest, timpul ispășirii pedepsei, precum și timpul pe parcursul căruia persoana fizică nu a lucrat în legătură cu suspendarea ilegală din lucru (funcție) se iau în considerare la calcularea vechimii generale în muncă și a vechimii în specialitate.

Vechimea în muncă, calculată cu includerea perioadelor menționate la alin. (1) al prezentului articol, se va lua în considerare la acordarea înlesnirilor muncitorilor și funcționarilor, inclusiv la stabilirea pensiilor și indemnizațiilor.

Reieșind din sensul normei de drept citate coroborată cu art. 6 lit. a)-d) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, suspendarea ilegală din lucru va fi calculată în vechimea în muncă, cu stabilirea pensiei pentru limita de vârstă, numai în situația în care cauza penală intentată în privința lui Cucta Andrei se va finaliza în favoarea acestuia, adică: odată cu devenirea definitivă și irevocabilă a sentinței de achitare; scoaterea de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeuri de reabilitare; adoptarea de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului contravențional în legătură cu reabilitare persoanei fizice, fie cu adoptarea de către judecătorul de instrucție, în condițiile art. 313 alin. (5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații.

Prima instanță și instanța de apel neelucidând toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, în special prevederile art. 75 alin. (2) și (3) și art. 76 lit. g) din Codul muncii.

Or, doar în condițiile prevăzute la art. 15 alin. (1) și (2) și art. 6 lit. a)-d) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, Cucta Andrei va putea să pretindă la stabilirea și calcularea pensiei, cu includerea în stagiul de cotizare a perioadei de timp cât a fost suspendat din funcție.

Nu poate fi reținut argumentul lui Cucta Andrei invocat în referință că pe o cauză similară, și anume în cauza de contencios administrativ nr. 3ra-621/19, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Șoimu Victor (la fel vizat în ordinul Inspectoratului General al Poliției nr. 109 ef din 14 februarie 2014 cu privire la suspendarea contractului individual de muncă încheiat cu unii angajați ai Inspectoratului Național de Patrulare) împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea stabilirii și achitării pensiei, Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 22 mai 2019 a declarat inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău (prin care s-a menținut hotărârea din 19 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost admisă acțiunea lui Șoimu Victor și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească și să achite lui Șoimu Victor pensia în temeiul Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993).

La data suspendării din funcție - 14 februarie 2014, vechimea în muncă a lui Șoimu Victor deja constituia 26 de ani, 6 luni și 3 zile.

Respectiv, cauza de contencios administrativ nominalizată supra, prin analogie, nu are tangență cu speța dată.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiuni în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu art. 373 alin. (2) și (5) din Codul de procedură civilă, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Contrar prevederilor legale sus-citate, instanța de apel în decizia recurată nu a dat răspuns la principalul argument al Casei Naționale de Asigurări Sociale că Cucta Andrei va putea beneficia la stabilirea și calcularea pensiei, cu includerea în stagiul de cotizare a perioadei de timp cât a fost suspendat din funcție, numai în condițiile prevăzute la art. 15 alin. (1) și (2) și art. 6 lit. a)-d) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, încălcând în așa mod drepturile părților la un proces echitabil prevăzut de art. 6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, pronunțând în acest sens o decizie abuzivă.

În procedura de recurs nu se administrează noi dovezi, respectiv instanța de recurs se află în imposibilitate să adopte o soluție legală, fără a se cunoaște de soarta cauzei penale intentată în privința lui Cucta Andrei.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității casării integrale a deciziei din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 258 alin. (3), art. 247 și art. 248 alin. (1) lit. d) și alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se casează integral decizia din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cucta Andrei împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, intervenient accesoriu Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea stabilirii pensiei pentru vechimea în muncă și repararea prejudiciului moral, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nina Vascan

Victor Burduh

Sveatoslav Moldovan